

Briselē, 2018. gada 12. aprīlī
(OR. en)

7597/18

Starpiestāžu lieta:
2015/0907 (APP)

PE 41
INST 134
FREMP 40
JUR 160
AG 4

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II)
Saņēmējs:	Padome
Iepri. dok. Nr.:	14743/15 PE 184 INST 428 JUR 753 FREMP 281 7038/16 JUR 114 INST 96 FREMP 48 PE 36 AG 3
Temats:	Priekšlikums – Padomes Lēmums, ar ko pieņem noteikumus par grozījumu veikšanu Aktā par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās, kuram pievienota rezolūcija par Eiropas Savienības vēlēšanu likuma reformu. Priekšlikuma pamatā ir LESD 223. panta 1. punkts.

1. IEVADS

Eiropas Parlaments 2015. gada 11. novembrī pieņēma priekšlikumu Padomes Lēmumam, ar ko pieņem noteikumus par grozījumu veikšanu Aktā par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās, kuram pievienota rezolūcija par Eiropas Savienības vēlēšanu likuma reformu. Priekšlikuma pamatā ir LESD 223. panta 1. punkts.

2. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

Vispārējo lietu darba grupa pirmo pantu kopumu izskatīja 2016. gadā. Delegācijas varēja panākt vienošanos par kopēju pieeju vairākiem noteikumiem Eiropas Parlamenta priekšlikumā. Tomēr vairāki noteikumi Eiropas Parlamenta priekšlikumā delegācijām šķita nepieņemami principā un/vai juridisku iemeslu dēļ. Starp tiem ir noteikumi par vienotu vēlēšanu apgabalu un "*Spitzenkandidaten*". Viedokļu apmaiņa par šo dokumentu, jo īpaši par vairākiem galvenajiem neatrisinātajiem jautājumiem, Pastāvīgo pārstāvju komitejā notika 2016. gada 30. novembrī. Šīs diskusijas rezultāti 2017. gada janvārī neoficiāli tika iesniegti Parlamenta līdzreferentiem un ēnu referentiem. 2017. gada 6. decembrī Pastāvīgo pārstāvju komiteja dokumentu ¹ vēlreiz apsprieda un pilnvaroja prezidentvalsti mutiski informēt līdzreferentus par pašreizējo stāvokli Padomē, tostarp par septiņiem noteikumiem, kas šķita tādi, par ko, visticamāk, tiks panākta vienošanās ². Sanāksme notika 2017. gada 12. decembrī. Līdzreferenti uzsvēra, ka Eiropas Parlaments joprojām gaida atbildi no Padomes.

7+2 pakete

Prezidentvalsts turpināja diskusijas darba grupā, pamatojoties uz septiņiem konstatētajiem noteikumiem, kā arī 3. pantu par sliekšņa noteikšanu ³. Pēdējā darba grupas sanāksmē 2018. gada 9. martā prezidentvalsts iesniedza pārskatītu kompromisa priekšlikumu ar 9.a pantu attiecībā uz pilsoņu balsošanu trešās valstīs ⁴.

Pastāvīgo pārstāvju sanāksmē 28. martā visas atlikušās atrunas atcēla, izņemot viena delegācija – attiecībā uz sliekšņa noteikšanu (sk. turpmāk). Šī atruna tika saglabāta arī nākamajā Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmē 11. aprīlī.

¹ 15241/17, WK 12583/2017 REV 2.

² 1. panta 1. punkts (Līgumā izmantotais formulējums par Eiropas Parlamenta deputātiem kā Savienības pilsoņu pārstāvjiem), 3.a pants (vismaz trīs nedēļu termiņš kandidatūru iesniegšanai), 3.e panta 1. punkts (Eiropas politisko partiju nosaukuma vai logotipa attēlošana uz vēlēšanu zīmēm), 3.e panta 2. punkts (noteikumi attiecībā uz vēlēšanu materiālu nosūtīšanu), 4.a pants (iepriekšēja balsošana, balsošana pa pastu, elektroniskā balsošana un balsošana internetā), 9. panta otrā daļa (sankcijas par divkāršu balsošanu) un 9.b pants (kontaktiestādes norīkošana un termiņš attiecībā uz datu apmaiņu par vēlētajiem un kandidātiem).

³ WK 1800/2018.

⁴ WK 1800/2018 REV 1.

3. NEATRISINĀTAIS JAUTĀJUMS (3. PANTS PAR SLIEKŠŅA NOTEIKŠANU)

3. panta 2. punkts ir viens no galvenajiem noteikumiem Eiropas Parlamenta priekšlikumā, ar ko nosaka obligāto minimālo sliekšni, proti, 3 % vēlēšanu apgabalu līmenī, attiecībā uz dalībvalstīm, kurās izmanto sarakstu sistēmu un kurās ir vēlēšanu apgabali ar vairāk nekā 26 deputātu vietām.

Prezidentvalsts kompromisā tiek ierosināts grozīt 3. panta formulējumu tā, lai tas attiektos tikai uz tiem vēlēšanu apgabaliem (tostarp dalībvalstīm tikai ar vienu vēlēšanu apgabalu), kuros ir vairāk nekā 35 deputātu vietas, nosakot minimālo sliekšni 2 %. ⁵ Šis noteikums arī paredz, ka dalībvalstīm šis sliekšnis ir jāievēro ne vēlāk kā pirms tām vēlēšanām, kas seko pirmajām vēlēšanām, kuras notiek pēc šā akta stāšanās spēkā. Šis kompromisa priekšlikums guva plašu atbalstu darba grupā, un tas guva apstiprinājumu Pastāvīgo pārstāvju komitejas līmenī. Tomēr viena delegācija principā nevarēja atbalstīt sliekšņa noteikšanu.

4. IEROSINĀTĀ RĪCĪBA

Ņemot vērā vajadzību veikt izmaiņas pašreizējā Vēlēšanu aktā, kas apstiprinātas saskaņā ar to konstitucionālajām prasībām, un lai pirms 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām pieņemtu vajadzīgos iekšējos pasākumus, kā arī Venēcijas komisijas atzinumu par vēlēšanu jautājumiem, kurā ieteikts izvairīties no jebkādam izmaiņām vēlēšanu sistēmās neilgi pirms (vienu gadu pirms) vēlēšanām, prezidentvalsts uzskata, ka šī ir pēdējā iespēja Padomei panākt vienprātīgu politisku vienošanos par 7+2 paketi, kā izklāstīts pielikumā. Ņemot vērā apstākļus, tiek arī ierosināts nekavējoties informēt Eiropas Parlamentu par jebkādu panākto politisko vienošanos par paketi, lai Parlaments var sākt veikt vajadzīgos pasākumus.

⁵ Atšķirīgu attieksmi pret dažāda lieluma vēlēšanu apgabaliem var pamatot ar to, ka "dabisks sliekšnis" pastāv jebkurā vēlēšanu sistēmā bez juridiskas iejaukšanās. Ja pietiekami augsts dabiskais sliekšnis jau pastāv, mērķis novērst sadrumstalotību tiek nodrošināts bez nepieciešamības noteikt obligātu sliekšni. Dabiskais sliekšnis atšķiras atkarībā no vēlēšanu apgabala lieluma. Atbilstoši vispārpieņemtajai statistikas formulai dabiskais sliekšnis vēlēšanu apgabalam ar 35 deputātu vietām ir 2,08 %. Tāpēc minimālā sliekšņa samazināšana līdz 2 % ir vērsta uz to, lai nepieļautu nepamatotu diskrimināciju attiecībā uz tiem (nelielajiem) vēlēšanu apgabaliem, kuru dabiskais sliekšnis ir no 2,08 % līdz 3 % un attiecībā uz kuriem obligātais sliekšnis neattiektos.

Pēc tam kompromisa tekstam piešķirs tāda akta attiecīgo juridisko formu, kuru pēc juristu lingvistu veiktās pārskatīšanas ir jāpieņem un jāiesniedz kādā no turpmākajām Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmēm apstiprināšanai kā pamatu tam, lai Padome izņemtu lūgt Eiropas Parlamenta piekrišanu.

5. NOBEIGUMS

Prezidentvalsts uzskata, ka pašreizējais kompromiss, kas ir rezultāts sarežģītām un politiski sensitīvām diskusijām piecu prezidentūru laikā, ir līdzsvarots un tajā ir ņemtas vērā dažādās nostājas un valstu intereses. Prezidentvalsts uzskata, ka šī pakete ir jāuztver kā kopums un ka jebkuras daļas izņemšana no tās nav risinājums.

Tāpēc Padome (Vispārējo lietu padome) tiek aicināta apstiprināt pielikumā izklāstīto tekstu, lai to nosūtītu Eiropas Parlamentam.

Grozījumi Aktā par Eiropas Parlamenta deputātu ievēlēšanu tiešās vispārējās vēlēšanās

1. pants

1. Katrā dalībvalstī Eiropas Parlamenta deputātus ievēlē kā Eiropas Savienības pilsoņu pārstāvjus, ievērojot proporcionālas pārstāvības principu, izmantojot sarakstu sistēmu vai atsevišķu pārdalāmu balsu sistēmu.
2. Dalībvalstis var atļaut balsošanu, kuras pamatā ir atvērto sarakstu sistēma, saskaņā ar procedūru, ko tās pieņem.
3. Vēlēšanas ir vispārējas un tiešas, un balsošana ir brīva un aizklāta.

3. pants

Dalībvalstis var noteikt minimālo sliekšni deputātu vietu sadalījumam. Valsts līmenī minētais sliekšnis nevar pārsniegt 5 procentus no derīgām nodotajām balsīm.

Dalībvalstis, kurās izmanto sarakstu sistēmu, nosaka minimālo sliekšni deputātu vietu sadalījumam vēlēšanu apgabaliem, kuros ir vairāk nekā 35 deputātu vietas. Šis sliekšnis nav zemāks par 2 procentiem un nepārsniedz 5 procentus no derīgajām nodotajām balsīm attiecīgajā vēlēšanu apgabalā, tostarp dalībvalstī ar vienu vēlēšanu apgabalu.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu otrajā daļā noteikto pienākumu, ne vēlāk kā pirms tām Eiropas Parlamenta vēlēšanām, kas seko pēc pirmajām vēlēšanām, kuras notiek pēc šā akta stāšanās spēkā.

3.a pants (jauns)

Ja valsts noteikumos ir paredzēts kandidatūru iesniegšanas termiņš Eiropas Parlamenta vēlēšanām, minētais termiņš ir vismaz trīs nedēļas pirms datuma, ko katra dalībvalsts saskaņā ar 10. panta 1. punktu noteikusi Eiropas Parlamenta vēlēšanu sarīkošanai ⁶.

3.e pants (jauns)

1. Dalībvalstis var atļaut uz vēlēšanu zīmēm attēlot tās Eiropas politiskās partijas nosaukumu vai logotipu, ar kuru valsts politiskajai partijai vai atsevišķam kandidātam ir saikne. ⁷

2. Noteikumi par to, kā Eiropas Parlamenta vēlēšanās valsts iestādes nosūta vēlētajiem vēlēšanu materiālus ⁸, ir tādi paši kā noteikumi, ko piemēro attiecībā uz valsts vēlēšanām, neskarot veidu, kādā šādus materiālus nosūta, un neskarot paziņojumu nosūtīšanu par vēlēšanu organizāciju.

4.a pants (jauns)

Dalībvalstis var paredzēt iespēju Eiropas Parlamenta vēlēšanās balsot iepriekš, balsot pa pastu un balsot elektroniski un internetā.

Ja tās to dara, tās pieņem pasākumus, kas ir pietiekami, lai jo īpaši nodrošinātu rezultātu uzticamību, balsojuma aizklātumu un personas datu aizsardzību saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem. ⁹

⁶ Papildināts ar šādu apsvērumu, kas attiecas arī uz 3.e panta 1. punktu:
tā kā:
(...) Vēlēšanu procesa pārredzamībai un uzticamas informācijas pieejamībai ir svarīga nozīme Eiropas politiskās apziņas uzlabošanā un stabila vēletāju skaita dalības nodrošināšanā vēlēšanās un tā kā ir vēlams, lai Eiropas pilsoņi būtu savlaicīgi informēti par kandidātiem Eiropas Parlamenta vēlēšanās un par valstu politisko partiju saikni ar kādu no Eiropas politiskajām partijām.

⁷ Apsvērumu sk. 6. zemspītras piezīmē.

⁸ Jāpapildina ar apsvērumu, kurā sniedz attiecīgo materiālu piemērus (vēlēšanu zīmes un saraksti ar politiskajām partijām, to koalīcijām un kandidātiem, kas balotējas vēlēšanās).

⁹ Papildināts ar šādu apsvērumu:
tā kā:

9. pants

Jebkurās Eiropas Parlamenta deputātu vēlēšanās ir atļauts balsot tikai vienu reizi.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par divkāršu balsošanu Eiropas Parlamenta vēlēšanās piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas.

9.a pants (jauns)

Saskaņā ar savām valsts vēlēšanu procedūrām dalībvalstis var veikt nepieciešamos pasākumus, lai dotu saviem pilsoņiem, kas dzīvo trešās valstīs, iespēju balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.¹⁰

9.b pants (jauns)

Katra dalībvalsts norīko kontaktiestādi, kuras kompetencē ir datu apmaiņa par vēlētajiem un kandidātiem ar sadarbības partneriem citās dalībvalstīs.

Neskarot valsts noteikumus par vēlētāju iekļaušanu vēlētāju sarakstā un kandidatūru iesniegšanu, pirmajā daļā minētā iestāde saskaņā ar ES datu aizsardzības standartiem sešas nedēļas pirms 10. panta 1. punktā minētā vēlēšanu perioda pirmās dienas sāk pārsūtīt minētajiem sadarbības partneriem Direktīvā 93/109/EK norādītos datus, kas attiecas uz Savienības pilsoņiem, kuri ir iekļauti vēlētāju sarakstā vai kandidē dalībvalstī, kuras pilsoņi tie nav.

(...) Lai rosinātu vēlētajus piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās un lai pilnībā izmantotu iespējas, ko piedāvā tehnoloģiskā attīstība, dalībvalstis varētu paredzēt iespējas, cita starpā, balsot iepriekš, balsot pa pastu un balsot elektroniski un internetā, vienlaikus jo īpaši nodrošinot rezultātu uzticamību, balsojuma aizklātumu un personas datu aizsardzību saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem.

¹⁰ Papildināts ar šādiem apsvērumiem:
tā kā:

(...) Savienības pilsoņiem ir tiesības piedalīties tās demokrātiskajā dzīvē, jo īpaši balsojot vai kandidējot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.

(...) Dalībvalstis tiek mudinātas veikt nepieciešamos pasākumus, lai dotu saviem pilsoņiem, kas dzīvo trešās valstīs, iespēju balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās.